ANUL III.—No. 863 —EDIȚIA A TREIA— JOUI 29 MAIU 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

INARMARILE BULGARIEI

DRAMA DIN STRADA FRNCMAZONA.—ANGLIA CONTRA TURCIEI

IARĂ-ȘI LEGEA REPAOSULUI

Merge înainte cearta cășunată de nevinovata lege a repaosuluĭ pe jumătate în zilele de Duminecă și sărbătorĭ!

De zilele în carĭ e toată ziua de odihnă nu e nevoe să vorbim mult, căcĭ sînt puține de tot!

Intr'un număr din urmă, am vorbit despre părerile ziaruluĭ *L'Indépendance roumaine* și măcar că avem încă multe de vorbit cu gazeta ciocoiască, fie zis fără supărare, vom avea azĭ de spus ceva despre părerile ziaruluĭ *Drapelul*, de sub direcția d-luĭ P. S. Aurelian.

Gruparea liberală înnaintată,—'ĭ-am zice liberal-democratică, dar ne temem de alte ziare să nu ne ia în nume de răŭ asemenea poreclă—își arată părerile.

Cu tot dreptul le impută conservatorilor că, după ce se laudă a fi un partid maĭ liberal și maĭ democrat de cît al liberalilor-naționalĭ, aŭ început asemenea luptă înverșunată contra acesteĭ legĭ.

Ne pare, firește, răŭ că Aurelianiștiĭ nu găsesc cu cale a ataca maĭ cu tărie pe guvernul sturdzist, care, vădit lucru, vrea să nemicească legea prin îngăduirea polițienească a călcărilor.

Atragem luarea aminte a Aurelianiștilor că pînă acuma nimenĭ n'a fost pedepsit pentru călcarea legeĭ; totuși, aŭ fost sute și miĭ de inșĭ, carĭ șĭ-aŭ bătut joc de lege și, nefiind pedepsițĭ, aŭ ajuns la părerea că legea aceasta e numaĭ o glumă, o cursă întinsă buneĭ credințĭ a muncitorilor.

Că fac așa, cum le vedem că fac, ziarele conservatoare, nu e de loc de mirat; dar chiar și *Voința Națională*, ziar saŭ cearșaf liberal-național, ca și *Drapelul*, șĭ-a dat mîna cu poliția sturdzistă și cu *L'Indépendance roumaine* & Comp, contra aceste legĭ.

Credem că s'ar impune și *Drapelului* nițel maĭ multă vlagă tocmaĭ contra liberalilor trădătorĭ de la *Voința Națională.*

Dar e totu-șĭ bine că „Drapelul" arată apărătorilor religieĭ de la ziarul dinastieĭ Lahovăreștilor că nu numaĭ popoare maĭ vechĭ saŭ maĭ rămase în urmă se odihnesc o zi pe săptămînă, ci chiar Englejiĭ, Germaniĭ, Austriaciĭ respectă Dumineca, Tot așa în Belgiea... în Statele-Unite se respectă de asemenea Dumineca întreagă. Acolo se închid restaurantele, cafenelele etc.

Dar conservatoriĭ noștri sînt maĭ lacomĭ de sînge, maĭ hrăpacĭ de cît ceĭ din lumea apusană civilizată și de cele zece poruncĭ la carĭ pare a-ĭ îndruma cu blîndețea obicĭnuită „Drapelul" se îngrijesc ca de papuciĭ luĭ Hristos!

Ce le pasă lor de religia creștină, pe care o aŭ vecĭnic pe buze, ca și proteguitoriĭ lor Muscaliĭ, ceĭ cu crucĭ pînă la pămînt ca să poată oblici unde se află sub pat ascuns toporul frateluĭ pravoslavnic, menit a fi prefăcut în vodka la cîrciumă cea maĭ apropiată!

Ziarul d-luĭ P. S. Aurelian amestecă legea caseĭ rurale cu legea repaosuluĭ. deși nu vedem ca legătură poate fi între amîndouă. Legea caseĭ rurale n'are măcar meritul uneĭ încercărĭ în folosul țăranilor micĭ proprietarĭ, căcĭ, o vede orĭ-cine, e votat pentru scăparea din bocluc a proprietarilor marĭ lefterĭ de capital și plinĭ de datoriĭ. Cît despre țăraniĭ carĭ vor întinde minĭ lacome, avînd chimere goale, către aceste pămînturĭ, vaĭ și amar de maĭca lor. Or să vază cît de grea e meseria de proprietar mic care li se pare atît de dorită de o cam dată.

Firește că Aurelianiștiĭ spun, ca orĭ-ce liberalĭ înnaintațĭ ce se respectă, că prin asemenea legĭ vor să aducă împăcarea și armoniea între clase!

Dacă e așa, să avem ertare, ni se pare că maĭ degrabă aŭ *de o cam dată*, dreptate conservatoriĭ, căcĭ legea aceasta de proteguire a muncitorilor a avut *de-o cam dată*, darul de a aduce dihonie între stăpînĭ și muncitorĭ. Nu ne îndoim că, mulțumită stăruințeĭ ziarelor bine cugetătoare dușmănia va crește.

Dar aŭ dreptate Aurelianiștiĭ să susție, *în fond, pentru un viitor maĭ depărtat, că legea aceasta e un pas pe calea care va duce la cele maĭ desăvîrșite ințelegerĭ între clase, căcĭ clasele vor fi desființate și înlocuite prin una singură, clasa muncitorilor.*

Atuncĭ în adevăr nu vor fi clase, așa cum ne spune și Constituția, în glumă, atuncĭ vom fi în societatea social-democratică.

I. Nădejde

A se vedea în corpul ziaruluĭ amănuntele asupra pregătirilor militare ale Bulgarieĭ.

COPII FERICIȚI.—Regiunile acelea scandinave, cu peisagele lor etern învăluite în ceața fiordurilor, cu sombra literatură a morocănosuluĭ Ibsen și fantastica originalitate a muziceĭ luĭ Grieg, regiunile acele, despre carĭ, în *Rosmersholm*, ni se spune că nu cunosc rîsul—regiunile acele sînt mult maĭ viŭ colorate; viața e mult maĭ veselă; cr. sc și trandafirĭ și ce e maĭ mult, se aștern în drumul copiilor, ființelor astea zburdalnice, carĭ poartă într'înșiĭ, cu o așa adorabilă inconștiență, progresul neîncetat al umanitățeĭ.

Iată ce fac „posomorițiĭ" aceĭ de scandinavĭ:

De cum se declară vacanțele școlare, orășeniĭ atîrnă foaia de drum la pieptul fie-căruĭ copil și fără alt tovarăș, îl pun în tren și-l expulzează la sate; în schimb, săteniĭ își expulzează copiiĭ la orașe. O emigrare în toată regula a copiilor de la oraș la țară și a celor de la țară la oraș. Comuna Copenhaga expediază în fie-care an *zece miĭ* de copiĭ la sate și primește tot atîția de la sate în oraș.

Inchipuițĭ-vă fiiĭ nevrozeĭ orașelor zburdînd două-treĭ lunĭ în cîmp, în mijlocul natureĭ, sub deslănțuirea tuturor elementelor eĭ și tot o dată feciorii de țăranĭ purtațĭ două-treĭ lunĭ în orașe, pe la toate muzeele, teatrele, concertele, monumentele etc.

Cîtă varietate și bogăție de ideĭ și simțiminte nasc în lumea aceasta fericită a copiilor scandinavĭ și cîtă iubire se cimentează între țărănime și orășenĭ!....

E acesta un tabloŭ izolat din fericirea societățeĭ socialiste!... — T.

PERICOLUL BUDGETAR

Mare îngrijire în sînul guvernuluĭ! Budgetul e amenințat de un deficit considerabil.

Se știe că budgetul veniturilor pe exercițiul 97-98 a fost umflat cu vre-o treĭ milioane, în vederea votăreĭ și aplicăreĭ imediate a legeĭ timbrelor și patentelor.

Legile nicĭ nu s'aŭ putut prezenta Parlamentuluĭ.

Azĭ inundațiile aŭ primejduit recoltele și se prevede deja o enormă scădere a încasărilor.

D. Cantacuzino, ministru de finanțe e adînc afectat de această situație și în curînd vor avea loc serioase consiliĭ de miniștri, sub prezidenția regeluĭ.

Saturn

BULGARIA AMENINTA

Publicăm în corpul ziaruluĭ o serie de amănunte pe cît de grave pe atît de vrednice de crezare, dată fiind sorgintea acestor amănunte.

Bulgaria face pregătirĭ militare, a căror scop nu maĭ poate fi îndoelnic.

Concentrările ostentative la fruntariile româneștĭ din spre Dobrogea, deja semnalate de noĭ, se accentuează mereŭ.

Ceea ce însă e recent, e faptul că Rusia transmite statuluĭ nostru vecin marĭ cantitățĭ de arme și munițiunĭ, asupra întrebuințăreĭ cărora iarășĭ nu încape multă filosofare.

Bulgaria amenință dar — și pe cît ar fi de ridiculă o amenințare a Bulgarieĭ, bazată pe propriile-ĭ puterĭ, pe atît de primejdioasă apare o asemenea amenințare bazată pe arme, munițiunĭ și la nevoie de sigur și pe trupe ale Rusieĭ.

Cine știe ce complicațiunĭ ne maĭ așteaptă în vara acestuĭ an!

GERAULT RICHARD

Dăm aci chipul deputatuluĭ socialist Gerault Richard, a căruĭ excludere pe timp de o lună din Camera franceză, am semnalat'o alaltă-erĭ.

Gerault Richard e un fost lucrător. In urmă a redactat ziarul Chambard *și a atacat violent pe reacționarul președinte de republică Casimir Perier, ceea ce a adus o condamnare a deputatuluĭ socialist, dar și, puțin maĭ tîrziŭ, căderea reacționaruluĭ Perier.*

De vre-o treĭ săptămînĭ a fost delegat șef redactor al ziaruluĭ Petite République, *organul uniuneĭ socialiste franceze.*

Coaliția monarhistă-clericală l'a expulzat din Cameră pentru o energică înfierare a procedărilor capitalisto-guvernamentale cu ocazia interpelăreĭ asupra greveĭ minerilor din Grand Combe.

MAREA GREVĂ DIN VIENA

Greva Muncitorilor de la tramvaie.—Nemulțumirile. — Cererile de acum ale muncitorilor. — Antisemițiĭ. — Viitorul

Se știe că, după obiceiul lor, comunele cele maĭ marĭ aŭ dat toate, dar toate, întreprinderile de la carĭ poate ieși folos unor companiĭ de capitalișțĭ; șie-șĭ șĭ-aŭ păstrat pe acele la carĭ era sigur că vor pierde.

La Viena tramvaiele și tramcarele sînt de asemenea în mîna a două marĭ companiĭ capitaliste: una poartă numele de «General Omnibusgesellschaft» și are ca director pe *dr. Percival;* alta e „Oesterreichische Omnibusgesellschaft» sub direcția coloneluluĭ *Ulrich.*

Muncitoriĭ sînt nemulțumițĭ de mult încă. Aŭ maĭ fost o dată, acum cițĭ-va anĭ, în grevă, și necontenit li s'aŭ făgăduit îmbunătățirĭ, dar cu atîta aŭ rămas.

Muncitoriĭ de la tramvaie sînt în majoritate nesocialiștĭ și maĭ ales din partida luĭ Lueger și a celor-l-alțĭ antisemițĭ acuma stăpînĭ aĭ Vieneĭ. Firește decĭ că s'aŭ așteptat la sprijin din partea consiliuluĭ comunal.

Cererile de acum ale muncitorilor

Cererile sînt foarte moderate și se credea că greva nu va maĭ izbucni, cu atît maĭ mult cu cît la 4 Iunie st. n. delegațiĭ muncitorilor, însoțițĭ de cițiva deputațĭ, se înțeleseseră cu directoriĭ companiilor maĭ sus pomenite.

Iată cu ce condițiĭ: 1) Treĭ-spre-zece ceasurĭ de muncă, din carĭ 20 de minunte pentru masă; 2) Plata fie-căruĭ ceas peste acestea, fie întreg, fie fracție, cu 10 creițarĭ; 3) Impărțirea vizitiilor în patru clase cu leafă de 1 fl. 45, cl. I; 1 fl. 35, cl. II; 1 fl. 25, cl. III; 1 fl. 15, cl. IV; [1]). 4) Clasa păzitorilor de caĭ să se împartă în două clase, cu cîte, 1 fl. 30—1 fl. 20 pe zi, decĭ la ceĭ maĭ multĭ spor de 10 cr. pe zi. Maĭ cer un *fond de pensiĭ.*

Toate acestea s'a fost primit la 4 Iunie st. n. Și totu-șĭ greva a izbucnit la 25 Maiŭ st.v.

Antisemițiĭ

Lueger și deputațiĭ antisemițĭ, de și nu cît se cuvenea, dar tot aŭ dat sprijin muncitorilor. Insu-șĭ Lueger și Mitermayer aŭ luat parte la întrunirile muncitorilor.

Mitermayer a mers așa de departe în cît a făgăduit că va fi compania expropriată de comună și că asta vă îmbunătăți starea muncitorilor.

Viitorul

Lueger și aĭ luĭ aŭ făcut făgăduințĭ marĭ, dar poliția a luat măsurĭ contra greviștilor. Lueger și aĭ luĭ nu credem să dea tot sprijinul ce l'ar fi dat un consiliu comunal cu majoritate social-democratică. Biruința atîrnă însă înainte de toate de la unirea greviștilor. Social-democrațiĭ, de și minoritate în breaslă, își vor face datoria să ție or line și să alunge orĭ-ce descurajare și îngenunchiare pripită.

Din această luptă antisemițiĭ cu Lueger cu tot vor eși compromiși orĭ față cu guvernul ori, maĭ sigur, față cu muncitoriĭ. Evanghelia ne spune că *nu poțĭ sluji la doĭ domnĭ: luĭ D-zeŭ* (muncitorimeĭ) *și luĭ Mamona* (capitalismuluĭ) și că *pe unul veĭ iubi și pe altul veĭ urî.*

Aci să-ĭ văd pe antisemițĭ!

Virtus

CATERISIRE CU ȘURUB

„Porumbeiĭ" Conservatorĭ și Junimiștiĭ —Comunicatul din „Timpul".—Viitorul d-luĭ Carp

Tineriĭ conservatorĭ — porumbeiĭ d-luĭ Carp—se hiritisesc de marele lor succes—caterisirea junimiștilor din partidul conservator. Sîntem silițĭ de împrejurărĭ să turnăm nițică apă rece pe capetele entuziasmate ale d-lor Filipescu, Balș & comp și să arătăm ce-i cu mult așteptata caterisire.

Se știe că atît d. Filipescu cît și d. Panu nu aŭ putut și nu vor putea suferi pe d, Carp, din cauză că și unul și altul văd în șeful junimiștilor și în partizaniĭ luĭ o puternică stavilă în drumul către ministere. Alegerea de la Ploeștĭ a dat motiv celor doi combatanțĭ să pornească contra junimiștilor campania pe care o așteptaŭ de-atîta vreme.

Se știe iară-șĭ că șeful partiduluĭ conservator nicĭ o-dată n'a încuviințat această zburdalnică campanie a tinerilor conservator, căcĭ bătrînul Lascar Catargiu știe cîte foloase i-a adus d. Carp de cînd există cumetria conservatoro-junimistă. Dar față cu gălăgia „porumbeilor" trebuia de luat o atitudine, cea ce d. Catargiu a și făcut în urma consfătuireĭ cu șeful junimiștilor.

* * *

Consfătuirea se știe că n'a dat nicĭ un rezultat. D. Carp s'a mulțumit să zîmbească la tot lungul pomelnic al d-luĭ Lascar Catargiu și să facă zeflemele la adresa „porumbeilor"; iar ajuns la Iașĭ, îndată după consfătuire, șeful junimiștilor declară la o întrunire, la care aŭ luat parte și conservatoriĭ și junimiștiĭ că d-sa se află în cele maĭ bune relațiĭ cu d. Catargiu și că toată ruptura e un simplu moft.

Pe de altă parte tineriĭ conservatorĭ, întărîtațĭ de purtarea d-luĭ Carp, se hotăresc la o acțiune energică. Se face o întrunire la d. Balș, la care azistă toțĭ tineriĭ conservatorĭ, dar la care d. Lascar Catargiu nu ia parte *și în această întrunire se hotărește a se adresa d-luĭ Carp* un ultimatum. *Tot o dată întrunirea „roagă" pe d. Catargiu să sfîrșească o dată cu junimiștiĭ.*

Urmarea acesteĭ întrunirĭ e comunicatul apărut erĭ în ziarul Timpul, *comunicat care s'ar putea numi maĭ bine informație și care se începe cu:* „aflăm că...", comunicat, care nu poartă în josul săŭ iscălitura nicĭ unuia din membriĭ comitetuluĭ executiv al partiduluĭ conservator.

* * *

Prin urmare care e viitorul d-luĭ Carp în urma caterisireĭ sale, anunțată de ziarul Timpul? *Și cum se explică vorbele șefuluĭ junimiștilor de la Iașĭ, că relațiile sale cu d. Catargiu sînt cît se poate de bune? Lucru e foarte lămurit. Conservatoriĭ vor să aibă partid unic și indivizibil. Foarte bine; d. Carp nu se opune. Dar d. Carp e convins de un lucru: în momentul în care d. Lascar Catargiu va fi chemat la palat să facă ministerul, șeful conservatorilor va merge la braț cu d-sa. Și asta îl mulțumește.*

...Și tot „porumbeiĭ" vor rămînea pîcîlițĭ.

Dor

BANCA FRANȚIEI TRĂDĂTOARE

II

Trădarea am povestit-o, dar după sfîrșitul războiuluĭ, Banca a deschis punga și a dat statuluĭ orĭ-cît a voit; a dat și pentru răscumpărarea Parisuluĭ.

Dar să vedem:

Banca, dînd cea maĭ mare parte din un miliard și jumătate, dădea din al săŭ? Lua o fițuică de hîrtie și tipărea pe dînsa 100, 500 saŭ 1000 de leĭ. Fițuicile acestea n'ar fi făcut două parale, dacă n'ar fi poruncit guvernul să fie primite ca banĭ. Și acționariĭ Bănceĭ aŭ cerut dobîndă 45 de milioane pentru o sumă ce se pretinde că «Banca» ar fi dat-o statuluĭ. Și asta de la o țară ruinată!

Pentru întăia oară aŭ încasat acționariĭ 35 la sută la acțiunile lor, la capitalul vărsat.

Decĭ, pe cînd se începea din noŭ munca în ogoarele pustiite, în fabricile părăsite; în vreme ce o povară de 5 miliarde de plătit învingătoruluĭ apăsa Franța; cînd toate dările eraŭ sporite, Banca Franțieĭ prospera, acționariĭ eĭ se îmbogățeaŭ tocmaĭ din această ruină.

Banca Franțieĭ a orbit atîta pe scriitoriĭ specialĭ, în cît aŭ avut nerușinarea de a ne spune că dividendul de 35 la sută a fost plată dreaptă pentru slujbele patriotice aduse țăreĭ în vremea războiuluĭ.

D. Germain a arătat că asemenea dobîndă e un scandal și mulțumită d-sale, s'a maĭ ușurat sarcina.

Așĭ maĭ putea ierta pe Banca Franțieĭ că a găsit cu cale să ceară dobînzĭ cămătăreștĭ de la patria în luptă cu moartea, așĭ ierta-o că a putut cere o livră de carne din trupul Franțieĭ; dar să fi dat baniĭ cînd maĭ era cu putință apărarea!

* * *

Acestea sînt lucrurĭ vechĭ, de ce ne silesc să le amintim?

Avem acuma chip de a face contractul cum vom vroi.

Dacă vă dor nenorocirile țăreĭ în trecut, putețĭ să le împiedecațĭ pe viitor.

In zadar am căutat măcar o urmă de asemenea grijă în dezbaterile comisiuneĭ, în raport orĭ în proiect. N'am aflat această grijă patriotică.

Știu ce se spune, ce a furișat d. Ribot în discurs, dar protestez din toată puterea convingerilor mele republicane contra spuselor: «că sînt lucrurĭ carĭ nu trebue spuse; «că sînt învoelĭ secrete, scrisorĭ date la mînă».

Sîntețĭ atît de robițĭ de Bancă în cît v'o închipuițĭ ca o putere străină cu care facețĭ învoielĭ secrete pentru parlament?

Avem drept să cunoaștem în toate amănuntele aceste învoelĭ.

Nu e nevoie să arăt cum o putere financiară poate scoate miliarde din o frază cu două înțelesurĭ.

Am drept să zic decĭ că nu ni se arată textual, pentru că nu pot să ni-l arate.

Văd în toată lumea pace, acea pace armată, care e maĭ de grabă teama tuturor de grozăveniile prevăzute ale unuĭ războiŭ mare.

Văd Europa plină de baionete și de tunurĭ, simțind că liquidarea lumeĭ vechĭ atîrnă de un fir, și, în mijlocul acesteĭ grupe înfricoșătoare, văd Franța pîndită, invidiată, aproape urîtă pentru bogăția și puterea sa, pentru reparațiile ce i se datoresc, pentru rana ce o are în coastă și care, deschizîndu-se, va aduce moarte.

In ziua cînd va fi atacată, fi-va situația ca și la 1870? Va fi ea așa de liberă pentru a se apăra ca și Statele-Unite? De maĭ multe orĭ o putere nevrednică, apărată de prestigiul monarhic saŭ de amintirea unor biruințĭ strălucite, a pus țara aceasta pe marginea prăpastieĭ. Dar ispășea atuncĭ încrederea într'un principiŭ, într'un ideal. Ar fi putut fi zdrobită, dar nu necinstită.

Se va fi mîntuit de robiile vechĭ numaĭ pentru a cădea în una și maĭ înjositoare.

Să ajungă Franța, apărătoarea dreptuluĭ, să ceară voie și banĭ de la mînuitoriĭ de banĭ, de la pirațiĭ argintuluĭ?

Nu; dacă ar fi și să moară, ar fi vrednică Franța să nu moară de moartea aceasta! (Aplauze furtunoase și mare emoție. Membriĭ comisieĭ și guvernul nu cutează să ridice ochiĭ).

Lorando.

SCRISORI DIN TARA

(De la corespondenţiĭ noştri speciali)

BOTOSANI

Pentru consiliul sanitar.— Profesorul — tipograf Buzoianu.— Joc distracţii!— Brigadier bătăuşi.— Repaosul în judeţ.

O dată cu vara oraşul nostru a început să miroasă şi doamne! urît maĭ miroase!...

Aşa bună oară colţul stradeĭ din dosul fotografuluĭ Marcovici, pe unde nu poţĭ trece fără batistă la nas, locurile virane, locaşe pentru toate gunoaiele oraşuluĭ, grădina palatuluĭ(?) primărieĭ şi încă multe altele.

Am întreba pe consiliul nostru sanitar, cum se face de se tolerează asemenea necurăţeniĭ, carĭ nasc o mulţime de boale printre populaţia noastră?

Ceĭ carĭ n'aŭ avut ocazie să cunoască pe d. Buzoianu ca jurnalist, ca profesor de geografie, ca autor al Mapemonduluĭ etc., vor avea ocazia să-l cunoască în calitate de... tipograf.

Da, d. profesor Buzoianu îşĭ are atelierul săŭ tipografic. Cea ce însă ne interesează pe noĭ şi probabil şi pe cititoriĭ *Lumeĭ Nouă* e regulamentul pe care onor. d. profesor-tipograf şi l'a afişat în atelierul d-sale. Prin acel regulament, lucrătoriĭ sînt obligaţĭ a munci cît va vroi d. profesor; a nu respecta nicĭ o sărbătoare — d. Buzoianu în calitate de radical e contra repausuluĭ — şi a nu cere plată suplimentară.

Ce bine ar fi dacă muncitoriĭ tipografĭ din atelierul d-luĭ Buzoianu i-ar *da o lecţie* de organizare.

Cu distracţiile stăm prost. Grădina publică fără muzică, iar teatrul în reparaţie.

Şi totu-şi deputaţiĭ noştri ne-aŭ promis raiul luĭ Mahomet!

Brigadierul din piaţa sf. Neculaĭ a bătut pînă la singe pe un băeţaş care i-se plînsese contra altuĭ băiat. Şi după toate l'a maĭ trimis şi la poliţie.

...Dar, cuĭ să te plingĭ? Luĭ Hintescu?...

Şi în judeţul nostru legea repausuluĭ e necontenit călcată. Aş putea zice că nicĭ nu există, de oare-ce primariĭ comunelor rurale nicĭ n'aŭ idee de existenţa eĭ.

Onoare d-luĭ prefect?

Vas

PLOEŞTI

— O nouă crimă cazonă —

Acum vre-o 3 săptămînĭ s'a săvîrşit în reg. Mircea No. 32 din localitate o nouă crimă cazonă. Iată faptele:

Soldatul cu schimbul Toma Catalin din compania 4 din cauză că n'a făcut bine ghetele d-luĭ sub-locotenent Mărunţeanu, acesta pune pe sergentul Păun Vasile şi pe caporalul Aronescu ca să bată pe sărmanul soldat în fie care seară.

Dar printr'un foarte ciudat fenomen sergentul a refuzat să îndeplinească cum se cade ordinul superioruluĭ, aşa că sub-locotenentul s'a văzut nevoit, după ce a tras cîte-va zăvrace sergentuluĭ, să-şi îndeplinească ordinul singur.

După o îngrozitoare bătae soldatul Toma Catalin a leşinat şi a doua zi a încetat din vieaţă.

Asta e cel puţin versiunea care circulă prin oraş.

Ce maĭ putem zice? Dacă glasul nostru maĭ e luat în seamă cerem d-luĭ ministru o anchetă serioasă, in tot cazul nu ca ancheta căpitanuluĭ Mihăilescu care a găsit că soldatul suferea de... anemie!

Mierbe

DIN ORIENT

— Ştirĭ telegrafice —

Protestul Grecieĭ. — Manifeste turceştĭ.— Ethniky Eteria.—Din Tesalia.

Grecia a protestat contra trăgănareĭ negoţierilor, arătînd că nedeşertarea Tesalieĭ de Turcĭ o ruinează. Tot o dată a cerut să se oprească sălbătăciile oştilor turceştĭ în Epir şi Tesalia.

* * *

Guvernul turcesc a pus poliţia să împrăştie şi lipească manifeste aspre contra puterilor. Cu marĭ ameninţărĭ se cere de la Sultan să nu se plece şi să nu dea îndărît Tesalia.

* * *

Anglia, furioasă de alianţa ce s'a încheiat în contra sa de Franţa, Germania, Rusia şi Turcia, a dat ordine luĭ Ph. Curie, ambasadorul săŭ la Constantinopol, să se poarte foarte aspru. Sultanul e foarte îngrijat, măcar că aliaţiĭ îl susţin şi încurajează.

* * *

«Ethniky Eteria» declară că va trăi cît îĭ naţia grecească, nimic nu o va putea desfiinţa. Trădătoriĭ secretelor sale vor fi pedepsiţĭ.

* * *

Din Larissa s'a trimes Porţeĭ şi ambasadorilor o depeşă cu 150 de iscăliturĭ, cerînd anexarea Tesalieĭ la Turcia.

Pentru apărătoriĭ repauzuluĭ

Că actualul guvern doreşte *cu orĭ ce chip* să zdrobească legea repauzuluĭ de Duminică, — nu maĭ e un secret pentru nimenĭ. Dovadă că nu se ia nicĭ o măsură contra călcătorilor eĭ.

Acum, ni se comunică că pînă şi patronul tipograf *G. A. Lăzăreanu*, care e *secretarul* camereĭ de comerţ, calcă şi a călcat legea. Ast-fel, în zilele de Sf. Gheorghe, Sf. Constantin şi Elena, 10 Maiŭ, etc, prevăzute cu ziua întreagă de repaus în lege, în atelierul de tipografie al D-luĭ G. A. Lăzăreanu s'a lucrat.

Dacă pînă şi *secretarul* Camereĭ de comerţ calcă legea, dacă ziare *ca Adevărul* şi *Dreptatea*, cu pretenţiĭ de democratism şi carĭ întru cît-va aŭ susţinut repauzul de Duminică iar acum în atelierele acelor ziare se nesocoteşte legea, dacă în centru, în ochiĭ droaeĭ de agenţĭ poliţieneştĭ şi pe lingă secţiĭ se permite călcarea legeĭ, dacă în sfîrşit, însăşĭ poliţia, care trebue să vegheze la respectarea strictă a legeĭ repauzuluĭ de Duminică, îndeamnă pe patroniĭ de prăvăliĭ şi ateliere să deschidă, ce trebue să fie prin fundul mahalalelor? Sîntem încredinţaţĭ că pe acolo nu s'a respectat nicĭ măcar într'o zi.

Cînd vedem că burghezimea vroeşte cu orĭ-ce chip să zdrobească legea repauzuluĭ, noĭ nu trebue să stăm nepăsătorĭ, ci trebue să ne gîndim serios la măsurile necesare pentru a face ca legea să fie respectată.

E de datoria tuturor funcţionarilor comercialĭ şi a tuturor muncitorilor, dar *în special* a muncitorilor social-democraţĭ, să facă ast-fel ca legea repauzuluĭ de Duminică să fie respectată.

Şi mijloacele prin carĭ pot face aceasta, sînt destule, însăşĭ legea ni le arată. Să se constitue un fel de poliţie de cetăţenĭ, carĭ, atuncĭ cînd vor vedea că o prăvălie saŭ un atelier lucrează Duminica saŭ într'o sărbătoare să reclame imediat la secţia respectivă, pentru a se încheia imediat legiuitul proces-verbal.

Acest lucru îl poate face de alt-fel, orĭ-ce cetăţean.

Pe de altă parte să nĭ se denunţe şi nouă pe ceĭ carĭ calcă legea, pentru a-ĭ publica în gazetă şi a atrage atenţia autorităţilor asupra lor.

Şi cînd guvernul va vedea că sîntem hotărîţĭ să ne apărăm cu toată energia un drept cîştigat cu atîta trudă, va renunţa la planul săŭ.

Încă odată, să nu stăm nepăsătorĭ, cînd interesele noastre sînt ameninţate.

Iorgu Ionescu

TURBURARI IN GALIŢIA

— Prin fir telegrafic —

Lemberg, 27 Maiŭ.

O încăerare a avut loc erĭ la Schudnica între lucrătorĭ şi patroniĭ evreĭ a maĭ multor micĭ prăvăliĭ.

Lucrătoriĭ aŭ atacat apoĭ casele evreilor; aŭ dărîmat cîte-va.

Jandarmeria.... a restabilit ordinea!

INFORMATIUNI

PENTRU PRIMARIA CAPITALEI

Gropile Hartanoaeĭ.—Gropile cu case.— Terenurĭ închise.—Bălţĭ Stagnante.— Cuiburĭ de Infecţie — Populaţiunea. — Asanarea. — Prelungirea stradeĭ Traian. — Pentru ediliĭ comunalĭ şi sanitarĭ.

Intre calea Călăraşilor şi str. Labirint se află pe o întindere de maĭ multe chilometri renumitele *gropĭ ale Hartanoaeĭ şi gropile cu case.*

Acestea sînt în adevăr nişte adevărate gropĭ, foarte întinse, adîncĭ de 20 şi chiar 30 metri faţă cu nivelul comun.

In fund sînt semănate cu case micĭ şi vechĭ, locuite de populaţiunea cea maĭ săracă.

* * *

Nimenĭ din capul comuneĭ nu s'a îngrijit pînă acuma de aceste localităţĭ, adevărate gropĭ de infecţiune. Locuitoriĭ lor aruncă, fireşte, toate gunoaiele lor aicĭ, de oare-ce pe lîngă toate cele-l'alte, aceste locurĭ mizerabile sînt închise de toate părţile: nicăirĭ aproape nu corespund cu strada. In fundul lor te scoborĭ pe nişte potecĭ înguste, neîngrijite, înnecate de gunoaie, de noroiŭ saŭ de praf.

* * *

Ce se întîmplă aicĭ cînd se topesc primă-vara zăpezile, cînd plouă, şi maĭ ales cînd plouă ca zilele acestea, îşĭ poate orĭ-cine închipui. Apa se adună din toate părţile în fundul gropilor, tîrînd cu dînsa toate gunoaiele de prin împrejurimĭ. Ne avînd scurgere, ea stagnează aicĭ săptămînĭ întregĭ, înverzindu-se, respîndind în aer microbiĭ diferitelor boale.

De aceea şi populaţiunea din aceste părţĭ e slabă, bolnăvicioasă, iar mortalitatea copiilor e maĭ mare de cît orĭ unde aiurea.

* * *

Dacă d. C. F. Robescu şi ceĭ-l'alţĭ edilĭ aĭ comuneĭ, şi dacă şi membriĭ consiliuluĭ sanitar şi de higienă şi-ar lua într'o zi osteneala să viziteze aceste locurĭ uitate, s'ar convinge numaĭ de cît de cele ce spunem şi credem că ar lua măsurĭ imediate pentru asanarea acestor localităţĭ.

Una din cele maĭ de samă condiţiunĭ ale acesteĭ asanărĭ, ar fi prelungirea stradeĭ Lucacĭ prin mijlocul gropilor — ceea ce ar deschide aceste locurĭ închise — şi canalizarea lor.

* * *

S'aŭ şi făcut pînă acuma maĭ multe propunerĭ primărieĭ în acest scop, dar primăriea s'a făcut că nicĭ nu vede nicĭ nu aude. Un locuitor a cedat primărieĭ un teren de aproape 600 de m. p. pentru prelungirea stradeĭ Lucacĭ, însă fără nicĭ un rezultat.

Unde maĭ puĭ că locuinţele din această parte fiind foarte micĭ, primăria ar putea face expropierile trebuitoare cu o sumă foarte mică?

* * *

So vedem dacă cel puţin de acum înnainte domniĭ din capul comuneĭ îşĭ vor apleca urechea la cererile locuitorilor.

B.

Eforia spitalelor si internii farmacisti

Cea ce se petrece la Eforia spitalelor civile e cît se poate de ilegal.

In urma uneĭ serioase atitudinĭ din partea studenţilor în farmacie, Eforia luase deciziunea ca posturile de internĭ farmacişti de pe la diversele spitale să se dea în urma unuĭ concurs.

* * *

Incă din luna Martie se fixase dată concursuluĭ pentru ziua de 23 Maiŭ şi ca atare se înscrisese destuĭ candidaţĭ.

Chiar în ziua concursuluĭ însă, spre marea mirare a candidaţilor un afipt anunţă la facultate că concursurile se amînă.

Neexistînd nicĭ un motiv serios pentru amînare, studenţiĭ văd într'aste tendinţele uneĭ permanente stărĭ de lucrurĭ în care numirile să se facă tot în mod... facultativ ca pînă acum.

* * *

Candidaţiĭ fiind cu toţiĭ studenţĭ şi dînd o deosebită atenţie concursuluĭ, şi-aŭ neglijat preparaţiile pentru examene, ast-fel în cît Eforia între altele poate avea pe conştiinţă (dacă are conştiinţă) şi repetenţa unor candidaţĭ.

Ar fi timp să se pună stovilă acestor ilegalităţţ.

Eforia nu e nicĭ espresiunea dreptuluĭ, nicĭ a legeĭ şi nicĭ chiar a voinţeĭ donatorilor. Şi cînd ne gîndim că donaţiunile astea sînt poate resultatul unor mustrărĭ sufleteştĭ, ar fi drept să se administreze maĭ omeneşte.

Cerem ca guvernul să intervie şi să curme aceste fără de legĭ.

Un candidat

Pe ziua de azi, comunicaţiunile pe calea ferată sînt restabilite în toate părţile ţăreĭ fără trasbordare.

De la 25 pînă la 28 Maiŭ st. n. inclusiv, aŭ intrat pe Dunăre, prin gura Sulineĭ, 10 bastimente de o capacitate totală de 13,970 tone. Cel maĭ mare bastiment intrat în timpul acesta a fost *Duke-of-York*, pavilion englez, de o capacitate de 1.979 tone, sosit deşert la Brăila.

In aceste patru zile aŭ eşit prin gura Sulineĭ 10 bastimente de o capacitate de 15429 tone. Cel maĭ mare bastiment plecat în timpul acesta a fost *Radley*, pavilion englez, de o capacitate de 2.621 tone, încărcat cu griŭ pentru Anvers.

La pepiniera de la Tecuciŭ, dependinte de ministerul domeniilor, se fac încercărĭ pentru plantarea şi aclimatisarea unuĭ arbore importat de curînd din Asia şi a căruĭ frunză poate servi, ca şi aceea a duzilor, la hrana gîndacilor de mătase.

Acest arbore poartă numele de *Maclura aurantică.*

La primăria comuneĭ Bălănoaia s'aŭ dep s planul parcelar şi tabela a 256 loturĭ de cîte 5 hectare ce aŭ a se vinde din proprietatea Statuluĭ Ruica-Buciumenĭ, situată în comuna Bălănoaia, judeţul Vlaşca.

Regulamentul pentru executarea hotărniciilor, promulgat la 22 Februarie 1868, ne maĭ corespunzînd astă-zĭ nouilor cerinţe şi ne maĭ fiind în armonie cu legile votate de atuncĭ încoace, ministerul justiţieĭ a întocmit o comisiune compusă din d-niĭ C. Filiti, secretarul general al ministeruluĭ de justiţie, C. Fronescu, directorul serviciuluĭ judiciar şi C. Zenceanu, inginer-inspector, care să elaboreze un proect pentru modificarea maĭ multor articole din vechiul ragulament.

D. Al. Djuvara, ministrul justiţieĭ va supune săptămîna aceasta proectul modificator consiliuluĭ de miniştri şi Regeluĭ.

In curînd, dar, candidaţiĭ la titlul de inginer-hotarnic se vor putea prezenta la examen.

INUNDAŢIILE

In Iaşi, pîriul Nicolina s'a revărsat, inundînd o parte din despărţirea a doua: peste o sută de case sînt în apă.

Bahluiul a inundat de asemenea o parte din despărţirea I-a; 10 case sînt înconjurate de apă.

Cu concursul administraţiuneĭ şi al primărieĭ s'au scos locuitoriĭ din mahalaua Socoleĭ şi Lipovenĭ.

In judeţul Ilfov, apele Dunăreĭ, în dreptul Olteniţeĭ, cresc îngrozitor. S'aŭ luat grabnice măsurĭ pentru a se feri oraşul Olteniţa de inundaţie, consolidîndu-se vechiul dig.

In judeţul Mehedinţĭ. — Comuna Broştenĭ a fost din noŭ inundată.

In judeţul Romanaţĭ.—Dunărea s'a revărsat în dreptul Islazuluĭ, înnecînd 42 case, din carĭ 6 s'aŭ surpat.

La Corabia, încărcarea pe cheiŭ aproape nu se maĭ face. Viile, livezile şi arăturile sînt innecate.

Şoseaua Islaz-Măgurele este inundată.

In judeţul Muscel, şoseaua judeţiană Piscani-Coseşti este deteriorată în maĭ multe puncte.

In Valea-Mare, între staţiunile drumuluĭ de fier Florica-Gropenĭ, rîul Doamneĭ a făcut stricăciunĭ marĭ, schimbîndu-şĭ cursul prin proprietatea d-luĭ Racoviceanu.

In judeţul Tecucĭ, rîul Siret a inundat satul Fodenĭ.

In judeţul Teleorman, în oraşul Măgurele, aŭ maĭ fost inundate cîte-va case.

In comuna Flăminda apele aŭ înconjurat întregul sat.

D. Bălăceanu, ministrul Românieĭ la Londra, va reprezenta pe rege la serbările jubileuluĭ regineĭ Victoria.

D. Spiru Haret a hotărît să convoace în fiecare Joĭ, acasă la d-sa, corpul profesoral universitar, secundar şi primar al Capitaleĭ, pentru a se consfătui.

D. colonel Bădulescu, comandantul regimentuluĭ 4 de infanterie, a adresat parchetuluĭ o plîngere contra ziaruluĭ *Adevăruluĭ* pentru calomnie prin presă.

Recursul guvernuluĭ grec şi romîn, în revendicaţiunea moştenireĭ de 10,000,000 leĭ a decedatuluĭ Vanghelie Zapa, se va cerceta de către Curtea de Casaţie la 18 Iunie viitor.

Ministerul de interne a maĭ trimis pentru ajutorul celor în lipsă, în urma ultimelor inundaţiunĭ, 500 leĭ la Brăila, 2000 leĭ la Dorohoiŭ şi 4000 leĭ la Piatra-N.

In urma cerereĭ d-luĭ dr. Şuţu, catedra sa de la facultatea de medicină, va forma de acuma înnainte două catedre; una de medicină legală, pe care o va ocupa tot d-sa, alta de boale mintale, care va fi pusă la concurs.

Ciuma în Indiĭ

Iată ultimele informaţiunĭ primite la ministerul afacerilor străine, asupra mersuluĭ ciumeĭ în Indiĭ, pe ziua de 28 Maiŭ (st. n.):

Bombay, 47 decese; Poona, 8; Surat, 16; Thena, 20; Kolaba, 20; Cuci, 305; Baroda, 11; Janjira, 17; Karoki, 2 şi Haiderabad, 2.

Din cauza ploilor un alt munte s'a prăbuşit în judeţul R.-Vîlcea, lîngă Călimăneştĭ.

Prăbuşirea însă a fost cu folos. S'aŭ descoperit straturĭ foarte bogate de lignit.

TIPOGRAFIA SOCIALISTĂ

Alaltă-erĭ s'a ţinut la Clubul Muncitorilor întrunirea comitetuluĭ pentru întemeerea tipografieĭ *Lumeĭ Nouă.*

S'a numit o comisiune pentru verificarea socotelilor şi a materialuluĭ cumpărat pînă acum.

O altă comisiune a fost însărcinată să caute mijlocul pentru a se da una saŭ maĭ multe serbărĭ în folosul tipografieĭ *Lumeĭ Nouă.*

Viitoarea întrunire a comitetuluĭ se va ţine Vinerea viitoare, la orele 8 seara,

Lucrătoriĭ tipografĭ din Iaşĭ ne trimet un apel prin care ne anunţă apariţia unuĭ ziar al lor *Tipograful*, ziar «care va apăra interesele tuturor lucrătorilor contra patronilor».

Urăm viitoruluĭ apărător al muncitorilor tipografĭ viaţă lungă.

Iată lista delegaţilor oficialĭ carĭ vor lua parte la al 12-lea congres medical internaţional din Moscova, ce se va ţine în cursul luneĭ August:

Din partea ministeruluĭ de rezbel: Medicul de corp de armată, dr. Şerban Georgescu, medic şef al corpuluĭ 3 de armată, şi medicul de regiment clasa I, dr. N. Frangulea, subdirector al institutuluĭ medico-militar.

Din partea ministeruluĭ instrucţiuneĭ publice: Dr. N. Măldărescu, decan şi profesor al facultăţeĭ de medicină din Capitală; dr, Gr. Rîmniceanu, profesor al aceleĭ facultăţĭ şi dr. G. Marinescu.

Din partea ministeruluĭ de justiţie: dr. M. Minovicĭ, medic legist pe lîngă tribunaluĭ Ilfov şi director al Morgeĭ Capitaleĭ.

Din partea primărieĭ Capitaleĭ: Dr. M. Petrini-Galaţi, consilier comunal, profesor la facultatea de medicină.

Din partea ministeruluĭ de interne: Dr. G. Stoicescu, membru în consiliul sanitar superior, profesor la facultate, medic primar de spital; dr. N. Manolescu, profesor la facultate, medic primar de spital, senator, şi dr. Paul Petrini, profesor, medic primar de spital senator.

Lista aceasta se va complecta prin delegaţiĭ Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureştĭ. aĭ Epitropieĭ S-tuluĭ Spiridon din Iaşĭ şi aĭ Stabilimentuluĭ Brîncovenesc.

Inundaţiile în Capitală

In ultimele treĭ zile regulat aŭ căzut asupra Capitaleĭ ploĭ torenţiale de două orĭ pe zi: la amiazĭ şi seara, ţinînd aproape cîte un ceas fie-care ploae. Părţile mărginaşe ale Capitaleĭ sînt cu desăvîrşire inundate de noroiŭ. In străzile Tunarĭ, Făinarĭ, Griviţeĭ, Fecioareĭ, Teilor — carĭ aŭ suferit foarte mult după urma inundaţiilor — pivniţele aŭ fost în permanenţă pline cu apă.

Din această cauză, multe case ameninţă să se prăbuşească.

Aceĭ carĭ întreprinsese construirea de case nouĭ, aŭ suferit marĭ pierderĭ. La construcţiunea ce s'a început în str. Izvor (colţ cu Mihaĭ Bravul) apa a umplut subsolul şi a surpat clădirile începute. O mare parte din trotuar s'a prăbuşit în groapă.

Congresul internaţional telegrafo-poştal din Washington a admis propunerea delegaţilor romînĭ de a se spori maximul greutăţeĭ admisibile pentru mostrele de cereale. Acest maxim de greutate s'a ridicat de la 250 grame, cît era pînă acum, la 350 grame, ceea ce va aduce marĭ foloase agricultorilor.

Societatea de tir din Bucureştĭ a făcut experienţe cu puşca Manlicher.

S'a constatat că această armă are o preciziune superioară tuturor celor întrebuinţate pînă acum.

Duminecă se vor face nouĭ experienţe.

D. profesor Toula, din Viena, care a sosit de cîte-va zile în ţară, a reînceput studiile geologice în judeţul Mehedinţĭ.

In urma inundaţiilor, Tîrgu-Moşilor a suferit foarte multe pagube. Corturile aŭ fost aproape distruse, tîrgul e plin de noroĭ.

Dacă timpul va continua să fie frumos e speranţă că tîrgul se va îndrepta.

Din Streinătate

(Ştirĭ telegrafice)

Greva de la tramvaie din Viena.—Companiile aŭ dat afară din slujbă pe toţĭ conductoriĭ şi vizitiĭ greviştĭ. De la Praga şi de aiurea a adus vizitiĭ şi conductorĭ. Muncitoriĭ greviştĭ speră că spărgătoriĭ de grevă vor pricepe greşeala ce aŭ făcut şi vor părăsi lucrul. Acuma se vede că în vreme ce companiile spuneaŭ delegaţilor că le primesc cererile, — se grăbeaŭ a angaja înlocuitorĭ la Praga.

Linişteа n'a fost turburată.

* * *

Vestita tragediană a teatruluĭ Hofburg din Viena, Charlotte Wolter a murit, în urma uneĭ bolĭ îndelungate, care o silise să se retragă de la teatru. Tragediana era abea de 50 de anĭ.

EXCESELE DIN UNGARIA

— Prin fir telegrafic —

Buda-Pesta, 27 Maiŭ.

In urma atitudineĭ provocătoare a jandarmerieĭ, marĭ excese aŭ avut loc erĭ şi alaltă-erĭ în oraşele Nadudvar şi Alpar.

Mulţimea a răspuns cu pietre şarjelor jandarmilor, carĭ aŭ făcut uz de arme.

Un lucrător şi o femee aŭ fost ucişĭ.

Numărul răniţilor e mare.

Trupele... aŭ restabilit ordinea!

INTÎMPLĂRĬ

DIN CAPITALA

Drama din str. Francmasonă.—Erĭ s'a întîmplat în str. Francmasonă o sinucidere foarte curioasă.

Pe strada Francmasonă No. 50 locueşte d. Bosero Raimondo de profesie constructor şi care are 6 fete şi 2 băeţĭ. D. Bosero trăeşte în concubinaj cu o tînără anume Eliza Schultz, care locueşte chiar în casa d-luĭ Bosero Raimondo şi îndeplineşte funcţia de menageră.

Zilele trecute una din fiicele d-luĭ Bosero anume Adela, fuge din casa părinteluĭ săŭ cu un d. Sterian, fost sergent-major de administraţie şi cu care întreţinea de mult relaţiĭ de dragoste. Tineriĭ iaŭ drumul spre Ploeştĭ, unde Sterian spunea că are familie bogată.

Pe drum fata întîlneste în tren o doamnă pe care o cunoştea şi care văzînd-o călătorind cu un bărbat necunoscut, o întreabă unde merge. Fata îşĭ pierde cumpătul şi destăinueşte tot doamneĭ, care o sfătueşte să se întoarcă la părinţĭ. Adela în adevăr îşĭ părăseşte iubitul şi se întoarce la Bucureştĭ.

In vremea asta d. Bosero Raimondo îşĭ caută în zadar copila. Işĭ închipue orĭ cine surprinderea omuluĭ cînd îşĭ văzu fata întorcîndu-se din acest voiaj însoţită de o damă străină. Adela mărturiseşte tatăluĭ săŭ toată afacerea şi d. Bosero află spre marea luĭ uimire că concubina sa Eliza Schultz a îndemnat pe fata să părăsească casa părintească şi să urmeze pe Sterian. In urma acesteĭ mărturisirĭ ale copileĭ, părintele se hotărî să rupă relaţiile cu concubina sa.

Eliza aflînd de intenţiile d-luĭ Bosero, se puse pe plîns şi ierĭ dimineaţă îşĭ luă un revolver, se urcă în pod, se închise într'un cufăr şi îşĭ descărcă în cap 5 focurĭ, di'ntre carĭ numaĭ treĭ aŭ rănit-o.

Un vecin aude detunătura şi spune d-luĭ Bosero, care nu-ĭ dă nicĭ o atenţie. Copilele luĭ Bosero însă, căutînd ceva prin pod şi apropiindu-se de cufăr, de o dată capacul cade şi fetele văd în fundul cufăruluĭ pe Eliza într'un lac de sînge...

Se dă de veste, Bosero auzind de sinuciderea Elizeĭ, vrea să se sinucidă şi el, în fine, soseşte poliţia şi un medic, care hotăreşte transportarea răniteĭ la spitalul Filantropia.

Prima părere a poliţieĭ a fost că Bosero şi-a ucis amanta şi că a pus-o în cufăr. Din această cauză aseară constructorul a fost arestat.

La *Ultime informaţiunĭ* nouĭ amănunte.

TRIUMFUL GREVEI DIN VIENA

— Prin fir telegrafic —

Viena, 27 Maiŭ.

Greva amploiaţilor tramvaelor şi omnibusurilor s'a terminat, în urma concesiunilor maĭ întinse, acordate de companiile respective.

Serviciile se vor relua mîine de toţĭ amploiaţiĭ.

PLINGERI

D,nu Ficu Cohen, vînzător de mărunţişurĭ şi Leanca Georgescu vînzătoare de florĭ nĭ se plîng în contra agentuluĭ comunal Grigoriu, care fiind într'o complectă stare de beţie i-a bătut şi aruncat mărunţişurile şi florile cu toate că ambiĭ aveaŭ autorizaţia poliţieĭ.

Atragem atenţia d-luĭ primar al capitaleĭ asupra acestuĭ agent şi-l rugăm ca să ia măsurĭ ca pe viitor să nu se maĭ întîmple asemenea barbariĭ.

* * *

Lucrătorul Adolf Sterianu nĭ se plînge că lucrînd la patronul Ştefan Andreĭ str. Cometeĭ 18, nu i s'a plătit cît îĭ se cuvenea ci i-a rupt din preţ. Lucrătorul ne maĭ spune că aceasta nu-ĭ întăia oară de cînd numitul patron practică acest obiceiŭ.

ULTIME INFORMATIUNI

INARMARILE BULGARIEI

Ştirĭ grave.—Concentrărĭ de trupe la frontiera romînă. — Agitatorĭ bulgarĭ în Dobrogea.—Alte ştirĭ.

Am aflat a-zĭ ştirĭ de o gravitate esceptională. Sorgintea din care am cules aceste ştirĭ inspirînd toată increderea, vom da cetitorilor noştri amănuntele carĭ ni se relatează asupra înarmărilor ce se fac în Bulgariea.

* * *

Ambasada otomană din Capitală a primit zilele acestea din Sofia un raport confidenţial prin care se destăinueşte că la ministerul de războiŭ al Bulgarieĭ se lucrează cu o extra-ordinară încordare şi în cea maĭ mare taină.

S'aŭ dat ordine noui de concentrare de numeroase trupe bulgare la frontierele romîne.

* * *

Se maĭ afirmă că se aşteaptă la Sofia sosirea unuĭ mare transport de arme şi munițiuni de războiŭ din Rusia; că agenţĭ bulgari aŭ distribuit în Dobrogea şi prin oraşele de lîngă frontiera noastră hărţĭ geografice în care Dobrogea figurează ca anexată Bulgarieĭ; că se trimet la Constanţa agitatorĭ şi spionĭ militarĭ; **că pirotecnia bulgară s'a aprovizionat cu o considerabilă cantitate de dinamită.**

* * *

In sfîrşit raportul sosit la ambasada otomană înregistrează o serie de svonurĭ alarmante, carĭ circulă prin populaţia bulgară din Dobrogea între care acela că la un eventual răsboiŭ **podul de la Constanţa va fi aruncat în aer.**

* * *

Inregistrăm toate aceste grave amănunte şi promitem să revenim în curînd asupra întregeĭ atitudinĭ a principatuluĭ bulgar, în ultimele timpurĭ.

Aflătot.

Pentru Consiliul Sanitar

Atragem atenţiunea consiliuluĭ sanitar asupra diverşilor plăcintarĭ din Capitală, carĭ pun în vînzare pe piaţă marfa cea maĭ mizerabilă.

Plăcinta aşa zisă cu carne nu-ĭ de cît un amestec de cele din urmă rămăşiţĭ stricate de carne pe carĭ macelariĭ nu le maĭ pot vinde.

Plăcinta cu brînză nu-ĭ de cît un amestec de cocă, de griş, şi de puţină brînză—de sigur, de cea maĭ proastă calitate.

* * *

Atîta nu-ĭ de ajuns. Rămăşiţele de plăcinte carĭ rămîn nevîndute cîte treĭ zile, sînt tocate, amestecate cu puţină făină şi carne saŭ brînză, şi servă drept carne saŭ drept brînză pentru alte plăcinte „proaspete“. La confecţionarea diverselor brînzoaice *se întrebuinţează aceeaşi metodă.*

* * *

Pentru ca edilii să-şi facă o ideie despre acest fel de marfa, un muncitor le-a prezentat erĭ la primărie cîte o bucată de *plăcintă* pentru fie-care.

Povestea spune că încă din depărtare domniile-lor s'aŭ oţărit amarnic, simţind gustul funestelor plăcinte.

— Se vor lua măsurĭ?

Năravul din născare...

Ion Popovicĭ, vestitul complice al vestituluĭ Botez în falsificările unor mandate în sumă de 40,000 leĭ de la C. F. R., după ce a fost ţinut atîta timp la puşcărie, tot nu s'a putut astîmpăra.

Ierĭ individul a furat de la sora sa, din strada 13 Septembrie No. 7, nu maĭ puţin de 5000 de leĭ, şi a fugit.

Poliţia e în urmărirea luĭ.

Atragem atenţia d-luĭ primar şi a serviciuluĭ sanitar al Capitaleĭ asupra caselor situate în calea Văcăreştĭ No. 18 şi 20, carĭ se găsesc într'o aşa stare de ruină în cît zidurile ameninţă să se surpe peste trecătorĭ.

Nu maĭ vorbim de infecţia care se răspîndeşte din aceste case.

Crima din calea Griviţeĭ

Toţĭ ceĭ bănuiţĭ şi arestaţĭ, pînă şi sergentul de stradă Mingheat, aŭ fost eliberaţĭ, neputîndu-li-se găsi nicĭ o probă de vinovăţie.

Asupra luĭ Deniş planează încă bănuelĭ, de oare-ce s'ar fi recunoscut că instrumentele de spargere găsite în privată ar fi ale sale.

Toţĭ bănuiţiĭ sînt urmăriţĭ pas cu pas.

Maĭ mulţĭ capitalişti şi marĭ proprietarĭ din ţară aŭ format o asociaţiune pentru fabricarea de romurĭ, cognacurĭ, bitter, etc. din vinurile romîne.

Asociaţiunea are un capital de peste un milion şi este compusă din d-niĭ Lehrer din Argeş, Fraţiĭ Oroveanu R.-Sărat, Cîrlova din Dolj şi Alexandriu din Bucureştĭ.

Alal-tăierĭ s'a făcut inventarierea avereĭ d-luĭ Lehrer şi rînd pe rînd se va face şi pentru ceĭ-l'alţĭ.

Asociaţia a şi făcut deja statutele şi le-a supus tribunaluluĭ spre aprobare.

Ierĭ noapte a încetat din viaţă generalul Formac, în vîrstă de 67 anĭ.

Generalul a intrat în rîndurile armateĭ de la vîrsta de 17 anĭ, a luat parte cu succes la rezbelul de la 1877 iar la 1890 s'a retras la pensie.

Drama din strada Francmasona

Cu privire la mişcătoarea dramă din stradă Francmasonă, despre care am dat amănunte interesante la rubrica **«Intîmplărĭ»**, maĭ aflăm următoarele:

Azĭ dimineaţă judele de instrucţie s'a transportat la spitalul *Filantropia* şi a luat interogatorul victimeĭ.

* * *

Eliza Schultz a mărturisit că Bosero nu e întru nimic vinovat, şi că ea a încercat să se sinucidă de desperare în urma scenelor ce avusese cu dînsul, cu privire la tînăra Adela, şi pentru că era învinuită pe nedrept că ar avea relaţiunĭ cu un altul.

* * *

In urma acesteĭ mărturisirĭ, carĭ ridică orice bănuială de crimă, Bosero a fost eliberat azĭ pe la ora 8 jumătate, după ce a stat întreaŭa noapte în arestul poliţieĭ.

Cît despre pacientă, doctoriĭ i-aŭ extras deja două gloanţe şi se crede că, de o cam dată, e în afară de orĭ-ce pericol.

Din cauza abundenţeĭ de materiĭ Cronica n'are loc în numărul de faţă.

De la Arsenalul armateĭ

Casa de ajutor sub d. Dragomirescu. — Lucrătorul Vasile Paveliu. — O veche cunoştinţă. — Indignarea lucrătorilor.

La Arsenal există de multă vreme o casă de ajutor, făcută după cum se fac toate aceste instituţiĭ în atelierele statuluĭ, ca să încaseze ceva la sută din salarul muncitoruluĭ şi ca să'l ţie legat de atelier. Această casă de ajutor a fost multă vreme sub conducerea d-luĭ Dragomirescu astă-zĭ director al Pirotechnieĭ. Pe atuncĭ se făceaŭ din timp în timp dărĭ de seamă despre mersul caseĭ de ajutor, lucru foarte nimerit şi pe care actualul director ar face nespus de bine dacă l'ar imita. Nu de alta, dar se povestesc lucrurĭ nu tocmaĭ curate cu privire la această instituţie şi ar fi bine să se ştie ce se face cu baniĭ încasaţĭ de la muncitorĭ.

* * *

Acum cîte-va zile moare un vechiŭ lucrător al arsenaluluĭ Vasile Paveliu, şef de echipă. Pentru înmormîntarea acestuĭ vechiŭ lucrător d. colonel Perticari, directorul arsenaluluĭ, a ordonat să se dea din casă suma de 150 leĭ şi în acelaş timp a orînduit pe cîte 2 lucrătorĭ din fie-care atelier ca să însoţească rămăşiţile defunctuluĭ pînă la mormînt. Lucrătoriĭ aŭ fost plătiţĭ şi ca nu cum-va să meargă în altă parte li s'a dat ca supraveghetor pe sub-maistrul *Marinescu Stefan.*

Această faptă a d-luĭ Colonel Pesticari a fost bine văzută de lucrătoriĭ arsenaluluĭ, căcĭ nicĭ odată directoriĭ carĭ s'aŭ succedat nu aŭ arătat cea maĭ mică grijă pentru rămăşiţile lucrătorilor morţĭ în serviciul arsenaluluĭ.

* * *

Ce se întîmplă însă? Sub-maistrul Marinescu Ştefan, în loc să însoţească cortegiul pînă la cimitir în calitate de supraveghetor, ***ia pe un lucrător din ceĭ plătiţĭ şi pe care Marinescu vrea să'l facă şef de echipă în locul reposatuluĭ, se înfundă într'o cîrciumă de lîngă Bragadiru, unde chefuesc toată ziua***

* * *

Fapta aceasta a sub-maistruluĭ Stefan Marinescu, a stîrnit o indignare nespusă printre lucrătoriĭ arsenaluluĭ. Acest sub-maistrul, model de sălbătăcie, a fost veşnic tolerat de către directoriĭ arsenaluluĭ armateĭ, cu toate faptele luĭ, de multe orĭ descrise în *Lumea Nouă*; ar trebui credem ca măcar acuma d. colonel Perticari să ia măsurile trebuincioase contra luĭ.

Ars.

Contravenienţĭ la legea repauzuluĭ

Ni se denunţă că d-nul G. A. Lăzăreanu proprietar tipograf şi *secretar al Camereĭ de comerţ*, nu respectă absolut de loc legea repausuluĭ duminecal. Ast-fel, în sărbătorile Sf. Gheorghe, S-ţiĭ Constantin şi Elena etc., în atelierul d-sale s'a lucrat.

* * *

De asemenea, ni se spune că în bărbieria de la No. 9 din calea Văcăreştĭ, cu firma Procopie Dinescu ni se pare, în apropiere de secţia 2-a, se introduc Dumineca după prînz, muşteriĭ pe din dos, iar în ziua de 10 Maiŭ s'a ţinut prăvălia deschisă pînă la orele 12 a. m.

Asupra ambilor contravenienţĭ, atragem atenţia d-luĭ prefect al Capitaleĭ şi-l rugăm să ia de urgenţă măsurile prevăzute de lege.

D. dr. N. Minovicĭ, şeful serviciuluĭ antropometric, pleacă la Berlin, pentru a lua parte la congresul internaţional antropometric ce se va ţine acolo zilele acestea.

Aseară, între orele 5—6, un consiliŭ de miniştri s'a ţinut la ministerul de interne.

S'a discutat asupra măsurilor de luat pentru ajutorarea inundaţilor şi asupra noilor schimbărĭ în administraţie, despre carĭ am vorbit.

* * *

Astă-zĭ un noŭ consiliu de miniştri s'a ţinut la palat, sub prezidenţia regeluĭ.

Ministrul de războiŭ a luat măsurĭ ca militariĭ bacalaureaţĭ să fie obligaţĭ a lua parte la manevre, chiar dacă nu vor fi dat nicĭ un examen pentru gradul pe ofiţer.

Săptămîna aceasta va apare volumul al 3-lea din *Studiĭ Critice* de Dobrogeanu-Gherea, în editura librărieĭ Socec.

TABLA DE MATERII

ULTIME DEPEŞĬ

Laigon 27 Maiŭ

O epidemie de Holeră a isbucnit la Bangkok.

Alger 27 Maiŭ

Trupele trimese la frontiera Maroculuĭ în urma dezordinelor ivite la Udschda, s'aŭ reîntors în garnizoanele lor.

Paris 27 Maiŭ

Senatorul Paul Casimir Perier, unchiul fostuluĭ preşedinte de republică, a murit.

CLUBU MUNCITORILOR DIN BUCURESCI

Membrii Clubuluĭ Muncitorilor şi aĭ Secţieĭ de ajutor din Bucureşti, sînt convocaţĭ în adunare generală anuală pentru Sîmbătă 31 Maiŭ a. c., în localul Clubuluĭ la ora 8 seara.

La ordinea zileĭ:

Alegerea comitetuluĭ executiv si general pe culorĭ şi comisia de verificare

Facem cunoscut că nicĭ într'un caz nu pot lua parte la vot aceĭ din membriĭ care vor fi în restanţă cu cotizaţia (saŭ vor fi trecuţĭ în a patra lună) şi neprezentînd cartea de membru pe 1897—98.

Membriĭ carĭ vor fi perdut chitanţele de plată la club saŭ cartea de membru se vor găsi la registru şi pot vota.

E neapărat de nevoie să vie un număr cît maĭ mare la adunarea de Sîmbătă, care este una din cele maĭ importante.

Liste de subscripţie

pentru tipărirea unuĭ *Manifest de 1 Maiŭ*, in jargonul evreesc. — Incredinţată d-luĭ *Edelştein* Bucureştĭ.

Izvor 50 b. Al. Georgescu 50. I. Nădejde 2 leĭ, H. S. Victor 30 b. H. S. Victor 20 b. M. Herşcovicĭ 50 b. C. Săndulescu 50 b. W. Kraimik 50 b. Aron Lupu 50 b. Moritz Segail 50 b. I. Banghereanu 50 b. G. I. Ţăranu 50 b. Solomon S. 50 b. Niculae Mihăilescu 50 b. H. Silberman 20 b. Victor Parhon 50 b. Dumitru Zerof 20 b. S. Kraidman 30 b. L. Abramovicĭ 50 b. L. Figarofski 50 b. Carol Zaharia 50 b. Srul Friedman 50 b. Isac Cohn 50 b. Şaie Friedman 50 b. Adolf Tişler 50 b. Un jargonist 2 leĭ, Ad. Ghines 1 leŭ, Pascu Crünberg 50 b. Nestor Bilinschi 50 b. Cenuf 50 b. Casbec 50 b. Aron Isac 20 b. George Serbu 20 b. Br. 10 b. I. A. Ţăranu 45 b. R. Scoricĭ 50 b. Henrich Salanier 50 b. Ginsberg Bercu 50 b. Adolf Tişler 50 b. Avram Şvarţ 20 b. Lupu Goldental 50 b. Isidor Haimovicĭ 50 b. H. H. 25 b. Goldman 50 banĭ, Iosef Segal 50 v. David Khan 50 b. Un burghez 30 banĭ. Adolf Tişler 50 b.

Total 24.20 leĭ

* * *

Darea de seamă a serbăreĭ de I Maiŭ publicată în *Lumea Nouă* s'a trecut la cheltuelĭ pentru manifestele în jargon suma de leĭ 30. Pentru acoperirea acesteĭ sume s'a subscris suma de leĭ 24. 20 din carĭ s'a maĭ cheltuit leĭ 1.90, rămîne leĭ 22.30. Această sumă adunîndu-se totalul cu venitul serbăreĭ 1,089.50 face în total suma de 1.111.80.

BILANŢUL

de veniturile şi cheltuelile societăţeĭ «Dezrobirea» a lucrătorilor croitorĭ salariaţĭ din Bucureştĭ, în timpul de la 11 Februarie şi pînă la 21 Aprilie 1897.

Veniturĭ brute	78.25
Scadem cotizaţia de 10% către partid	7.80
Ne maĭ rămîne	70.45
Scăzind şi cheltuelile făcute	56.30
Venit net	14.15

Toate aceste veniturĭ şi cheltuelĭ sînt specificate în Registrul special pentru veniturĭ şi cheltuelĭ.

Bucureştĭ, 21 Aprilie, 1897.

Albert Vaissman, Iosef Segal, S. Ciopp şi I. H. Sturm.

DARE DE SEAMA

de veniturile şi cheltuelile societăţeĭ internaţionale «Egalitatea», a lucrătorilor de încălţăminte din Bucureştĭ.

Intrărĭ: Pe luna Februarie, de la înfiinţarea societăţeĭ, 18 leĭ şi 75 banĭ; pe luna Martie, 57.50 b.; pe luna Aprilie, 18.50 b.; taxele de inscriere fără cotizaţie pe cele 3 lunĭ, 10 leĭ. Totalul intrărilor 104 leĭ 75 b.

Eşirĭ: 1 Registru, 5 leĭ; Convocărĭ, 1000 ex., 5 leĭ; Convocărĭ, 1000 ex., 6 leĭ; Sigiliul, 1.50; Cerneală şi hîrtie 85 banĭ; Cotizaţia de afiliare la partid, 10.45. Totalul eşirilor, 28.80.

Recapitulaţie; Totalul intrărilor 104.75 b.; Totalul eşirilor 28.80; Rămaşĭ în casa societăţeĭ: leĭ 75 şi 95 banĭ.

Comitetul.

Lito-Tipografia «POPULARA» Pasagiul Romîn, 12.— Bucuresci.